

ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

ISSN [2663-0265](#) (print) ISSN [2663-0273](#) (online)

Journal home page: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP>

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Віталій Володимирович КРИВОШЕЇН

Доктор політичних наук, професор,
в.о. декана факультету суспільних наук
і міжнародних відносин,
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара,
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна

E-mail: 1-704@i.ua,

Кирило Сергійович ЄРМОЛОВ

Здобувач вищої освіти спеціальності
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»,
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара,
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна

E-mail: kirillyermolov2005@gmail.com,

Vitaliy KRYVOSHEIN

Doctor of Political Science, Professor,
Acting Dean of the Faculty of Social Sciences
and International Relations,
Oles Honchar Dnipro National University,
Gagarin Ave., 72, Dnipro, 4
9010, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3380-7850>

Kyrylo YERMOLOV

Graduate of higher education majoring in
“International Relations, Social Communications
and Regional Studies”,
Oles Honchar Dnipro National University,
Gagarin Ave., 72, Dnipro,
49010, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-3946-2576>

УДК 327

**ПОЗИЦІОНУВАННЯ ІЗРАЇЛЮ ТА ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ ЩОДО ВІЙНИ В УКРАЇНІ:
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ВИМІР**

Received 25 September 2023; revised 18 October 2023; accepted 20 October 2023

DOI: 10.15421/352326

Анотація

Детально проаналізовано та розглянуто позиціонування двох країн – Ізраїлю та Північної Кореї, щодо війни в Україні, яка змінила структуру світового порядку та архітектури безпеки у Європі та, загалом у світі, а також перезавантажила відносини Української держави з її партнерами. Охарактеризовано зовнішньополітичну діяльність та дипломатію країн на сучасному етапі в умовах російсько-української війни з урахуванням глобалізаційних процесів, технологічних інновацій та національних інтересів зазначених держав. Визначено, що Ізраїль та Північна Корея, як країни з різними політичними режимами, відповідно займають різні позиції в умовах російсько-українського протистояння. Першочергово аналізується зовнішня політика та позиція Ізраїлю, який, як демократична країна, використовує свою дипломатію для активної участі в міжнародних відносинах. Особливу увагу приділено реакції Ізраїлю на війну в Україні, який висловлює стриману підтримку Українській державі, підтримує її суверенітет і територіальну цілісність та засуджує російську агресію, проте не має бажання мати протистояння з Росією, тому практичну допомогу Україні, Ізраїль обмежує переважно гуманітарним виміром, з категоричною відмовою передавати високотехнологічне озброєння власного виробництва. Північна Корея, у свою чергу, представляє країну, де авторитарний режим формує зовнішню політику країни, наголошуючи на військових технологіях, як головному елементі безпеки та впливу. Аналіз показує, що Північна Корея традиційно ізольована від міжнародного співтовариства і активно виступає за підтримку країні-агресору, зокрема, щоб отримати економічну вигоду від тісніших зв'язків із своїм північним сусідом, економіка якого досі тримається на плаву, незважаючи на жорсткі економічні санкції західних країн. Дослідження висвітлює ключові аспекти безпеки, зовнішньої політики та дипломатії, які впливають на позицію країн у контексті війни в Україні.

Ключові слова: технології, міжнародні відносини, глобалізація, безпека, пропаганда, зовнішня політика, Ізраїль, Україна, Північна Корея, дипломатія.

THE POSITIONING OF ISRAEL AND NORTH KOREA ON THE WAR IN UKRAINE: THE TECHNOLOGICAL DIMENSION

Abstract

The article analyzes and considers in detail the positioning of two countries – Israel and North Korea – in relation to the war in Ukraine, which changed the structure of the world order and security architecture in Europe and, in general, in the world, as well as reset the relations of the Ukrainian state with its partners. The author characterizes the foreign policy activities and diplomacy of the countries at the present stage in the context of the Russian-Ukrainian war, taking into account globalization processes, technological innovations and national interests of these states. It is determined that Israel and North Korea, as countries with different political systems, respectively, have different positions in the context of the Russian-Ukrainian confrontation. First of all, the author analyzes the foreign policy and position of Israel, which, as a democratic country, uses its diplomacy to actively participate in international relations. Particular attention is paid to Israel's reaction to the war in Ukraine, which expresses restrained support for the Ukrainian state, supports its sovereignty and territorial integrity and condemns Russian aggression, but does not want to have a confrontation with Russia, so Israel limits its practical assistance to Ukraine mainly to the humanitarian dimension, with a categorical refusal to transfer high-tech weapons of its own production. North Korea represents a country where the authoritarian regime shapes the country's foreign policy, emphasizing military technology as the main element of security and influence. The analysis shows that North Korea has traditionally been isolated from the international community and actively supports the aggressor country, in particular to benefit economically from closer ties with its northern neighbor, whose economy has so far been kept afloat despite harsh economic sanctions by Western countries. The study highlights key aspects of security, foreign policy, and diplomacy that influence the countries' positions in the context of the war in Ukraine.

Key words: *technology, international relations, globalization, security, propaganda, foreign policy, Israel, Ukraine, North Korea, diplomacy.*

Актуальність і постановка проблеми.

Глобалізація є незворотним процесом трансформації, який вимагає усвідомлення всіх явищ і змін, що відбуваються, а тому вирішальну роль у сьогоdnішньому світі відіграють технології. Саме технології в сучасному світі все більше впливають на хід військових дій, оскільки держави, котрі володіють достатньою кількістю сучасного військового обладнання та мають вміння ефективно його використовувати, мають значну стратегічну перевагу порівняно з тими, що відстають від сучасних військово-технологічних тенденцій розвитку [Gibradze, Guchua, Gogua 2022].

Геополітична та безпекова ситуація у сучасному світі стає дедалі нестабільнішою, саме тому дослідження позицій різних держав у збройних протистояннях стає дедалі актуальнішою та потребує більш глибокого аналізу. Агресивна війна Росії проти України, яка є однією з найбільш серйозних проблем міжнародної безпеки ХХІ століття, похитнула існуючий status quo міжнародного порядку. Наразі більшість країн міжнародного співтовариства активно підтримують Україну, деякі

продовжують залишатися нейтральними, але є і ті, які підтримують геноцид українського народу та надають військово-політичну підтримку агресору. Відтак, в умовах сучасного глобалізованого світу актуальним і важливим стає позиціонування окремих країн у війні в Україні, передусім у технологічному вимірі. Головний акцент дослідження зосереджений на контраверсійних кейсах – Ізраїлі та Північній Кореї (КНДР) – державах з абсолютно різними устроєм та технологічними ресурсами, котрі, незважаючи на географічну віддаленість від України, мають чіткі позиції щодо війни, що визначаються їхніми національними інтересами.

Мета статті полягає в комплексному дослідженні позиціонування Ізраїлю та Північної Кореї щодо війни в Україні з наголосом на технологічному забезпеченні цього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Досліджувана проблема комплексно не розглядалася в науковому дискурсі, проте окремі її аспекти висвітлювалися в роботах О. Давигора, Г.Ермана, О.Мацькович, Р.Пустові-

та, К.Рогулі, М.Шин та деяких інших авторів. Більш широкий контекст зовнішньополітичної діяльності, дипломатії та національних інтересів Ізраїлю та Північної Кореї розкрито у працях Д.Дауда [Daoud 2022], М.Замікули [Замікула 2022], М.Кіма [Kim 2022], І.Юхименка [Юхименко 2022, 2023] та ін.

Виклад основного матеріалу.

У сучасному глобалізованому світі роль технологій у військових конфліктах є вкрай важливою, і в сучасну епоху технології все частіше змінюють спрямованість і перебіг військових дій. Сучасні технології впливають не лише на війну, але й на міжнародні відносини. Впровадження інновацій значно пришвидшує процес економічної та культурної глобалізації, що чинить колосальний вплив на наше теперішнє. Держава, збройні сили якої мають достатньо сучасної військової зброї і вміють її раціонально використовувати, має стратегічну фору і вищі перспективи на досягнення перемоги.

Можна констатувати той факт, що самий спосіб ведення війни трансформувався під впливом науково-технічного прогресу. Сучасна військова техніка є головним інструментом для досягнення істотної переваги. Безперечно, чисельність збройних формувань теж набуває особливого значення, проте відсутність належного рівня озброєння суттєво знижує військову силу держави [Gibradze, Guchua, Gogua 2022].

Стрімкий розвиток інформаційних технологій та посилення глобалізаційних процесів у військовій сфері значно вплинули на те, як ведуться війни. Військові конфлікти сьогодні стають щораз складнішими, оскільки сторони, які ведуть війну, часто ведуть непряму війну одна проти одної, використовуючи інші сили та суб'єкти. Яскравий приклад – Росія [Gibradze, Guchua, Gogua 2022]. Російсько-українська війна, коли Росія, відразу після перемоги Революції Гідності та конституційного закріплення євроатлантичного курсу України, вирішила військовим шляхом втрутитися у внутрішні справи України. Перший етап війни розпочався ще в 2014 році, коли Росія анексувала Кримський півострів та окупувала частину Луганської та Донецької областей

України. За великим рахунком початок російсько-української війни в її гібридній фазі розпочався ще раніше [Ковальська-Павелко, Кривошеїн 2021].

Найбільш кривавий етап війни розпочався 24 лютого 2022 року, коли російський диктатор оголосив про початок «спеціальної військової операції на Україні» і російські регулярні війська перетнули кордон суверенної держави та почали бомбардувати Київ, Харків, Дніпро, Запоріжжя, Одесу та інші міста України. Росія перейшла у наступ зі своєї території, Кримського півострова, тимчасово окупованого Донбасу та території Білорусі. Метою цієї імперіалістичної війни є знищення Української держави та української нації, а також ослаблення існуючого міжнародного порядку та західного лідерства. З метою впливу, разом зі збройною агресією, Росія використовує такі методи, як пропаганда, кібератаки та дезінформація суспільства.

Зовнішньополітичні актори вважають, що російсько-українська війна дедалі більше виходить за рамки конфронтації між обома сторонами, і зараз вже чітко проглядаються ознаки кризи у глобальній системі безпеки. Більшість країн одразу підтримали Україну у військово-політичному плані та запровадили економічні санкції проти країни-агресора. Деякі держави продовжують зберігати нейтралітет, враховуючи свої національні інтереси. Але є країни, які активно підтримують дії Росії.

Важливе місце серед світових гравців в епоху процесу всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції посідає Ізраїль (офіційна назва – Держава Ізраїль), відомий своєю технологічною розвиненістю у низці галузей, включаючи сферу оборони та кібернетичної безпеки. Ізраїль відзначається не лише своїм інноваційним потенціалом, але й здатністю максимально швидко та легко адаптуватися до змін у світовому науково-технологічному просторі. Країна посідає провідні позиції у виробництві безпілотників, має потужні ракети, системи протиповітряної оборони «Залізний купол» та «Праца Давида» і системи активного танкового захисту «Трофі» [Пустосвіт 2018]. Залучаючи іноземні інвес-

тиції та створюючи прогресивні технології, ізраїльські стартапи відіграють важливу роль у розвитку новітніх технологій. З огляду на це, Ізраїль є справжнім лідером у технологічній сфері.

Держава Ізраїль розглядається як особливий партнер України в рамках її регіональної політики. Співпраця з Ізраїлем відкриває для України нові політичні та соціально-економічні перспективи на Близькому Сході, а також є чудовою можливістю для її подальшого розвитку. Ізраїль, який з моменту набуття своєї незалежності перебуває у стані військового протистояння, досягнув позитивних результатів у багатьох сферах і є прикладом для України як країна для наслідування [Рогуля 2022].

По відношенню до російсько-української війни реакція Ізраїлю виявилася досить стриманою, проте він увійшов до кола країн і міжнародних організацій, які офіційно засудили Росію на різних світових форумах. Зокрема, Ізраїль підтримав резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, що засуджує російське вторгнення та вимагає виключення Російської Федерації з Ради ООН з прав людини, що є позитивним моментом в ізраїльській дипломатії стосовно України [Замікула 2022]. Варто відзначити, що Ізраїль регулярно висловлював свою підтримку територіальної цілісності та суверенітету України, але здебільшого утримувався від жорсткої та безкомпромісної критики дій путінського режиму. Ізраїльська позиція зумовлена національними інтересами, оскільки Росія перетворилася на ключового гравця в регіоні після свого вторгнення до Сирії у 2015 році, тому Ізраїль намагається уникати конфронтації з Росією [Daoud 2022].

Держава Ізраїль традиційно вважається однією з найстабільніших країн на Близькому Сході. Утім, побоювання Ізраїлю зростають щодня, особливо на фоні послаблення контролю з боку США та активізації іранського впливу. Причиною цього є сприйняття Ізраїлем Ісламської Республіки Іран як найбільш деструктивного елемента в сучасній системі міжнародних відносин. А зараз, в період ескалації ізраїльсько-палестинського конфлікту, загострення відносин з Росією є вкрай неба-

жаним, оскільки історично ця країна підтримувала ворогів Ізраїлю, а Єрусалим не може перешкодити Москві підтримувати Тегеран, авторитарний режим Башара Асада в Сирії та терористичні й екстремістські організації, які загрожують безпеці Ізраїлю. З цього приводу Ізраїль розглядає можливість вирішення ситуації за допомогою дипломатичних методів та сприймає Росія не як супротивника, а як важливого та впливового учасника, здатного свідомо похитнути баланс сил у регіоні.

Поєднанням погроз і обіцянок московські керівники намагалися примусити Ізраїль зберігати нейтралітет у будь-якому конфлікті, ініційованому Російською Федерацією. Тому Росія запевнила Ізраїль, що захищатиме його інтереси безпеки в Сирії доти, допоки останній не перешкоджатиме російським військовим операціям в цій країні. Протягом військового протистояння, російські лідери неодноразово висловлювали готовність припинити вищезгадану домовленість і ввести заборону на польоти ізраїльських літальних апаратів над Сирією, якщо Єрусалим втручатиметься в інтереси Москви. Реакцією Росії на обережну підтримку Міністерством закордонних справ Ізраїлю територіальної цілісності та суверенітету України став терміновий виклик посла Ізраїлю в Москву та осуд захоплення Ізраїлем Голанських висот під час засідання Ради Безпеки ООН.

Результатом цього стала відмова Ізраїлю від заходів, безпосередньо спрямованих на заподіяння шкоди російським інтересам. Мова йде про відмову накладати економічні санкції на Росію, а також про умовну невизначеність стосовно засудження російської агресії проти України. Більш того, Ізраїль виступає категорично проти надання Україні військової допомоги ізраїльського виробництва, як оборонної, так і нелетальної, та дозволу третім країнам на передачу Україні зброї, виготовленої в Ізраїлі [Daoud 2022]. Відсутність такої допомоги Ізраїль пояснює особливими відносинами з Москвою, завдяки яким Росія не заважатиме ізраїльським авіаударам у Сирії і гарантує захист єврейських громад у Росії. Змінити позицію Ізраїлю можуть лише США, але жодних значних зусиль з боку Вашингтона поки що не

спостерігається [Ерман 2023].

Наразі між Україною та Ізраїлем спалахнув найбільш гострий конфлікт протягом міждержавних взаємин. Так, 25 червня 2023 р. посольство України в Ізраїлі опублікувало офіційну заяву, звинувативши уряд Беньяміна Нетаньягу у проросійських поглядах. Амбуаса розкритикувала Ізраїль за ненадання українській стороні гуманітарної допомоги і назвало «безрезультатним» візит міністра закордонних справ Ізраїлю Елі Коена до України у лютому 2023 року [Ерман 2023].

Безперечно, немає сумнівів, що Ізраїль має повністю підтримувати Україну, однак важливо пам'ятати, що зовнішньо-політична діяльність Ізраїлю передусім підпорядкована лише єдиній цілі: гарантуванню власної безпеки й незалежності країни. Подібне сприйняття реалій, безсумнівно, є коректним і цілком справедливим по відношенню до Ізраїлю, проте, військове вторгнення Росії в Україну може негативно позначитися на безпеці Ізраїлю в довгостроковій перспективі. Спалах російської агресії в Україні, зовсім далекий від Ізраїлю, проте здатен спричинити появу світового порядку, якого Ізраїль найбільше побоюється і який не гарантує достатнього рівня безпеки для збереження його незалежності.

Попри це, Ізраїль залишається країною-союзником України. Громадяни ізраїльської держави організовували мітинги на знак підтримки України, надавали соціальну допомогу і навіть вступали до лав української армії. Влада Ізраїлю також допомагала українцям, зокрема, надаючи розвідувальну інформацію, гуманітарну допомогу (зокрема, медикаменти, захисні протигази, шоломи, бронезилети, спеціальний одяг для розмінування, генератори, системи фільтрації та очищення повітря, продуктивні набори та пляшки з питною водою). Єрусалим також приймає біженців з України на своїй території та побудував польовий шпиталь, де медики-волонтери з ізраїльських лікарень надають медичну допомогу вимушено переміщеним особам та пораненим українським солдатам [Табу на зброю 2022].

Окрім польових шпиталів, створених на території Ізраїля для лікування українських військових, держава продовжує активно забез-

печувати Україну гуманітарною допомогою. Протягом серпня 2023 року Ізраїль додатково передав Збройним Силам України медичну допомогу на суму понад \$ 2,69 млн. Окрім того, Міністерство оборони Ізраїлю передало три додаткові броньовані машини «швидкої допомоги», оснащені бронєю. Зазначені автомобілі оснащені медичним устаткуванням, таким як дефібрилятори, монітори серцевого ритму та системами постачання кисню. Саме такий транспорт рятує життя сотень військовослужбовців і цивільних осіб під час війни [Гуманітарна та медична 2023].

Іншою винятково важливою підтримкою, наданою Ізраїлем, є постійне запобігання поставкам іранської зброї до Лівану та Сирії, де наразі дислокований військовий контингент Російської Федерації. Єрусалим, зокрема, запобігає постачанню безпілотних літальних апаратів російським військам, які можуть застосовувати їх проти України. Вочевидь, неможливо повністю запобігти постачанню цих безпілотників, однак Ізраїль зупинитися на досягнутому не планує.

Водночас, зважаючи на те, що країни, найбільш зацікавлені у збереженні ліберального світового порядку, де основний пріоритет надається вільним і справедливим виборам, верховенству права і захисту громадянських свобод, активно залучають всі свої наявні ресурси задля його убезпечення. Зі свого боку, Ізраїль повинен наочно засвідчити, що готовий діяти так само, щоб зберегти вільний і демократичний світовий порядок [Daoud 2022].

Контраверзою Державі Ізраїль у нашому кейсі виступає Північна Корея (офіційна назва – Корейська Народно-Демократична Республіка). Ця країна являє собою специфічну державу, яка перебуває в ізоляції доволі тривалий час. Країна заснована на ідеології «чучхе» (де «чу» (주) означає «господар», а «чхе» (체) – «тіло, сутність, субстанція, природа»; букв. «чучхе» означає таку ситуацію, коли людина є господарем і себе самої, і всього оточуючого її світу). Ця ідеологія базується на політичній незалежності, економічній самодостатності та військовій автономії [Мацькович 2020]. Північнокорейська держава відстоює та просуває свої національні інтереси на світовій

арені, використовуючи надзвичайно потужні технології, такі як розробка ядерної зброї та міжконтинентальних балістичних ракет. Протягом тривалого часу лідери Пхеньяну проводять ракетні випробування із застосуванням технологій запуску балістичних ракет. Подібні заходи привернули пильну увагу західних держав та інших суб'єктів міжнародних відносин. Наслідком цього стало введення низкою країн суворих санкцій проти Пхеньяна, які були підтримані різними міжнародними організаціями, в тому числі Організацією Об'єднаних Націй та Європейським Союзом. Розвиток ядерної програми Північної Кореї пройшов низку етапів та помітно прискорився, починаючи від моменту отримання влади Кім Чен Ином. Північнокорейське керівництво використовує ядерну зброю заради реалізації власних дипломатичних цілей, включаючи проведення прямих і активних переговорів з впливовими країнами, щодо зняття з неї відповідних санкцій [Юхименко 2022].

КНДР суттєво посилює свій кібернетичний потенціал впродовж останнього десятиліття, сподіваючись таким чином нівелювати свою стратегічну слабкість. Зважаючи на свою відносну економічну вразливість, Північна Корея не може дозволити собі модернізувати своє застаріле озброєння радянського зразка, тому кібернетичні можливості Пхеньяна є економічно обґрунтованим засобом скорочення зростаючого технологічного відставання Північної Кореї від американо-південнокорейського альянсу в галузі звичайних озброєнь. Північнокорейським хакерам вже вдалося перехопити секретні військові документи Південної Кореї і здійснити кібератаку на центральний банк Бангладешу, який контролює золотовалютні резерви цієї країни. Кібератаки КНДР вийшли за межі національних кордонів і вразили чимало країн світу, створюючи серйозну загрозу міжнародному миру і стабільності [Kim 2022].

Підтримуючи свої ядерні проекти та розробки балістичних ракет, Північна Корея залучила десятки мільйонів доларів, успішно використовуючи кіберпростір для легітимізації режиму Кім Чен Ина. В середині країни такі дії дали Пхеньяну змогу вдало протиді-

яти більш потужним економічним санкціям [Юхименко 2023]. Натомість за темпами технологічного розвитку Північна Корея дуже сильно відстає від решти країн, через що її доступ до найсучасніших розробок і світових ринків є вкрай обмеженим, викликаючи небезпечні труднощі.

Під час гарячої фази російсько-української війни Корейська Народно-Демократична Республіка активно підтримала вторгнення Росії на територію України. Відповідно, Північнокорейська держава підтримала російські дії і на засіданні Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, відхиливши всі резолюції, які стосувалися засудження подій в Україні. Наслідком цього стало те, що Російська Федерація скористалася правом вето в Раді Безпеки ООН, тим самим блокуючи будь-яку постанову, що накладала б подальші санкції на КНДР. Північна Корея володіє величезним арсеналом боєприпасів й відвантажила до Росії вже близько 2 000 контейнерів військової продукції, включаючи танкові боєприпаси, протитанкові ракети, пускові установки, гвинтівки і кулемети. Також поставки можуть охоплювати і балістичні ракети малого радіусу дії та переносні зенітно-ракетні комплекси [Давигора 2023]. Більше того, Північна Корея стала другою країною, яка визнала самопроголошені «Донецьку народну республіку» та «Луганську народну республіку».

Водночас, Україна рішуче виступає проти рішення Північної Кореї стосовно визнання нею «незалежності ДНР та «ЛНР». У відповідь на такий відверто недружній політичний вчинок Україна оголосила про розрив дипломатичних зносин із КНДР. Міністерство закордонних справ України розглядає таке рішення КНДР як спробу підірвати суверенітет і територіальну цілісність України, а Уряд держави вважає відповідне рішення порушенням Конституції України, основоположних принципів і норм міжнародного права та Статуту Організації Об'єднаних Націй [Заява МЗС України щодо розриву 2022].

Вибір Пхеньяну підтримувати Кремль у кровопролитній війні в Україні має дві основні мотивації. Перша мотивація полягає в тому, аби кинути виклик традиційній ролі США на

міжнародній арені, а друга – покликана розколоти Сполучені Штати та їхніх союзників стосовно суперечливого регіону. Опіраючись на російську підтримку, Північна Корея свідомо намагається продемонструвати, що США є країною-імперіалістом, яка створює атмосферу дестабілізації в усьому світі. Північна Корея переконана, що для неї надзвичайно важливим є продовження оскарження традиційної ролі Сполучених Штатів як «світового поліцейського», встановленої після Другої світової війни. Докладаючи всіх можливих зусиль, КНДР намагається переконати представників зовнішньополітичної спільноти, зокрема антиамериканських держав, що розроблення північнокорейської ядерної зброї є важливим засобом самозахисту і оборони від збройних сил Сполучених Штатів та їхніх партнерів. Характеризуючи свою ядерну програму як необхідний засіб самозахисту, Північна Корея підкреслює, що США є ключовим гравцем в ескалації напруги на території Корейського півострова. Таким чином, завдяки перемозі Росії у боротьбі з Україною виникне можливість для здійснення тиску на Вашингтон щодо скасування жорстких економічних санкцій з Північнокорейської держави [Shin 2023].

Підтримка Москви для Пхеньяну є сприятливим фактором для зміцнення контактів з Росією і припинення дипломатичної та економічної ізоляції країни від зовнішнього світу. Підтримка Росії дозволяє Північній Кореї не лише зберегти свій вплив у регіоні, але й зміцнити законність функціонування режиму Кім Чен Ина. Розвиток торговельно-економічних відносин між Росією та Північною Кореєю суттєво обумовлений нинішньою міжнародно-політичною й економічною кон'юнктурою. Залишається відкритим питання ядерної зброї в Північній Кореї, ескалація військової ситуації на Корейському півострові та санкції, запроваджені іноземними державами супроти КНДР, що має вкрай негативний вплив на подальшу співпрацю двох країн. Натомість, поточні досить непрості взаємини Росії із країнами Заходу, запроваджені проти неї санкції та більш східна орієнтація російської зовнішньої політики створюють більш сприятливі

умови для співпраці між Москвою та Пхеньяном в економічній сфері.

Висновки.

На основі проведеного дослідження можна дійти таких висновків. Ізраїль та Північна Корея дуже відрізняються за рівнем технологічного розвитку та поглядами на війну в Україні, що зумовлено різними пріоритетами зовнішньої політики на міжнародній арені. Держава Ізраїль є парламентською демократичною республікою, в той час як Корейська Народно-Демократична Республіка – комуністичною диктатурою.

Військові конфлікти дедалі більше ускладнюються, оскільки воюючі сторони часто залучають інші сили та суб'єкти для ведення непрямих війн одна проти одної. Яскравим прикладом цього є російсько-українська війна, під час якої Росія активно використовує пропаганду, дезінформацію та засоби залякування, зокрема для того, аби схилити ту чи іншу державу до вигідної для себе позиції.

Власне, у такий спосіб Російська Федерація вчинила з Ізраїлем – високотехнологічною та демократичною державою – та запевнила його дотримуватись нейтралітету не лише в війні в Україні, а й у всіх інших конфліктах, учасником-провокацією яких буде саме РФ. Така ізраїльська позиція, безумовно, вмотивована національними інтересами, оскільки погрози Москви закрити небо Сирії для ізраїльської авіації є абсолютно деструктивним фактом у контексті безпеки. Проте, незважаючи на так званий «нейтралітет», Єрусалим надає Україні гуманітарну допомогу та, що більш важливо, намагається зупинити передачу безпілотників з Ірану до Росії шляхом нанесення точних ударів по виробництву дронів.

Північна Корея має обмежений доступ до передових технологічних інновацій та постійно створює нові виклики для міжнародної безпеки. Північнокорейська держава надала активну підтримку російському вторгненню в Україну, що є корисним з міркувань національних інтересів цієї країни. Підтримуючи дії Кремля, КНДР вчергове пішла на порушення норм міжнародного права, зокрема, передавши військову техніку та відкинувши будь-яку резолюцію Генеральної Асамблеї ООН, яка б

засуджувала події в Україні. Пхеньян налаштований зробити все необхідне, щоб отримати максимальну економічну користь від тісних взаємозв'язків з одним із своїх північних сусідів і ослабити американський вплив, оскільки перемога Росії створить основу для тиску на США з метою зняття суворих економічних санкцій з Північної Кореї, яка прагне цього тривалий час.

Отже, у сучасному глобалізованому світі, з його постійно турбулентною системою безпеки, надзвичайно важливо розуміти позиції різних країн у військових конфліктах для того, щоб зрозуміти специфіку сучасних міжнародних відносин.

Бібліографічні посилання

- Gibradze, G., Guchua A., Gogua, G. (2022). The Role of Modern Technologies in Military Conflicts of the 21st Century. *Ukrainian Policymaker*, 11, 26-34.
- Daoud, D. (2022). Israel won't stick out its neck for Ukraine. It's because of Russia. *Atlantic Council*. April 13. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/israel-wont-stick-out-its-neck-for-ukraine-its-because-of-russia/> (дата звернення 14.08.2023)
- Kim, M. (2022). North Korea's Cyber Capabilities and Their Implications for International Security. *Sustainability*, 14(3). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/3/1744> (дата звернення 15.08.2023)
- Shin, M. (2023). Why Is North Korea Supporting Russia on Ukraine? *The Diplomat*. January 30. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://thediplomat.com/2023/01/why-is-north-korea-supporting-russia-on-ukraine/> (дата звернення 18.08.2023)
- Гуманітарна та медична допомога від Ізраїлю. (2023). *Дніпропетровське Інвестиційне агенство*. 21 вересня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dia.dp.gov.ua/gumanitarna-ta-medichna-dopomoga-vid-izrailyu/> (дата звернення 21.09.2023)
- Давигора, О. (2023). США і Південна Корея розкритикували КНДР за відправку зброї в Росію. *УНІАН*. 9 вересня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.unian.ua/world/ssha-i-pivdenna-koreya-rozkritikuvali-kndr-za-vidpravku-zbroji-v-rosiyu-12451395.html> (дата звернення 15.09.2023)
- Ерман, Г. (2023). «Терпець увірвався». Чому Україна посварилася з Ізраїлем. *BBC News Україна*. 27 червня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6pd6vwglj2o> (дата звернення 21.09.2023)
- Замікула, М. (2022). Позиція Ізраїлю щодо широкомасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну. *Національний інститут стратегічних досліджень. Центр зовнішньополітичних досліджень*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-06/zamikula-3.pdf> (дата звернення 15.09.2023)
- Заява МЗС України щодо розриву дипломатичних відносин із Корейською Народною Демократичною Республікою. (2022). *Міністерство закордонних справ України*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-rozrivu-diplomaticnih-vidnosin-iz-korejskoyu-narodnoyu-demokratichnoyu-respublikoyu> (дата звернення 15.09.2023)
- Ковальська-Павелко, І.М., Кривошеїн, В.В. (2021). Дискурсивно-комеморативний сегмент ризикового ландшафту України в період гібридної (пост)війни, в: *Війни інформаційної епохи: міждисциплінарний дискурс* / за ред. В.А. Кротюка. Харків: ФОП Федорко М.Ю., 350-370.
- Мацькович, О. (2020). Держава 38-ої паралелі: погляд Північної Кореї на міжнародні відносини. *Аналітичний центр ADASTRA*. 20 січня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://adastra.org.ua/blog/derzhava-38-oyi-paraleli-poglyad-pivnichnoyi-koreyi-na-mizhnarodni-vidnosini> (дата звернення 10.09.2023)
- Пустовіт, Р. (2018). Становлення і розвиток оборонно-промислового комплексу Ізраїлю як провідного фактора ізраїльської інноваційної економіки. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*, 48, 83-90. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/2337> (дата звернення 21.09.2023)
- Рогоуля, К. (2022). Дипломатія Ізраїлю в часи війни росії проти України. *Україна дипломатична*,

23, 315-325. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/36-2022.pdf> (дата звернення 21.09.2023)

Табу на зброю: яку допомогу надав Україні Ізраїль за повномасштабної війни. (2022). *Слово і Діло. Аналітичний портал*. 26 жовтня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/26/infografika/polityka/tabu-zbroyu-yaku-dopomohu-nadav-ukrayini-izrayil-povnomasshtabnoyi-vijny> (дата звернення 15.09.2023)

Юхименко, І. (2022). Інструменталізація ядерного потенціалу як технологія зовнішньої політики Північної Кореї. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 14(1), 120-132.

Юхименко, І. (2023). Асиметрична дипломатія як технологія зовнішньої політики Північної Кореї. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 15(1), 208-216.

References

Daoud, D. (2022). Israel won't stick out its neck for Ukraine. It's because of Russia. *Atlantic Council*. April 13. Retrieved August 14, 2023 from <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/israel-wont-stick-out-its-neck-for-ukraine-its-because-of-russia/>

Davyhora, O. (2023). SSHa i Pivdenna Koreia rozkrytykuvaly KNDR za vidpravku zbroi v Rosiiu [The US and South Korea criticized North Korea for sending weapons to Russia]. *UNIAN*. 9 veresnia. Retrieved September 15, 2023 from <https://www.unian.ua/world/ssha-i-pivdenna-koreya-rozkritikuvali-kndr-za-vidpravku-zbroji-v-rosiyu-12451395.html> (in Ukrainian)

Erman, H. (2023). «Terpets uvirvavsia». Chomu Ukraina posvarylasia z Izrailem [“The patient broke in.” Why Ukraine quarreled with Israel]. *BBC News Ukraina*. 27 chervnia. Retrieved September 21, 2023 from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c6pd6vwglj2o> (in Ukrainian)

Gibradze, G., Guchua A., Gogua G. (2022). The Role of Modern Technologies in Military Conflicts of the 21st Century. *Ukrainian Policymaker*, 11, 26-34.

Humanitarna ta medychna dopomoha vid Izrailiu [Humanitarian and medical aid from Israel]. (2023). *Dnipropetrovske Investytsiine ahenstvo*. 21 veresnia. Retrieved September 21, 2023 from <https://dia.dp.gov.ua/gumanitarna-ta-medichna-dopomoga-vid-izrailiu/> (in Ukrainian)

Kim, M. (2022). North Korea's Cyber Capabilities and Their Implications for International Security. *Sustainability*, 14(3). Retrieved August 15, 2023 from <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/3/1744>

Kovalska-Pavelko, I.M., Kryvoshein, V.V. (2021). *Dyskursyvno-komemoratyvnyi sehment ryzykovoho landshaftu Ukrainy v period hibrydnoi (post)viiny* [A discursive and commemorative segment of the risk landscape of Ukraine in the period of the hybrid (post) war], in: *Viiny informatsiinoi epokhy: mizhdystsypynarnyi dyskurs*. Kharkiv: FOP Fedorko M.Iu., 350-370. (in Ukrainian)

Matskovych, O. (2020). Derzhava 38-oi paraleli: pohliad Pivnichnoi Korei na mizhnarodni vidnosyny [The State of the 38th Parallel: North Korea's View of International Relations]. *Analitychnyi tsentr ADASTRA*. 20 sichnia. Retrieved September 10, 2023 from <https://adastra.org.ua/blog/derzhava-38-oyi-paraleli-poglyad-pivnichnoyi-koreyi-na-mizhnarodni-vidnosini> (in Ukrainian)

Pustovit, R. (2018). Stanovlennia i rozvytok oboronno-promyslovoho kompleksu Izrailiu yak providnoho faktora izrailskoi innovatsiinoi ekonomiky [Formation and development of Israel's defense-industrial complex as a leading factor in Israel's innovative economy]. *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu*. Serii: *Ekonomichni nauky*, 48, 83-90. Retrieved September 21, 2023 from <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/2337> (in Ukrainian)

Rohulia, K. (2022). Dyplomatiia Izrailiu v chasy viiny rosii proty Ukrainy [Diplomacy of Israel during the war between Russia and Ukraine]. *Ukraina dyplomatychna*, 23, 315-325. Retrieved September 21, 2023 from <http://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/36-2022.pdf> (in Ukrainian)

Shin, M. (2023). Why Is North Korea Supporting Russia on Ukraine? *The Diplomat*. January 30. Retrieved August 18, 2023 from <https://thediplomat.com/2023/01/why-is-north-korea-supporting-russia-on-ukraine/> (дата звернення 18.08.2023)

Tabu na zbroiu: yaku dopomohu nadav Ukraini Izrail za povnomasshtabnoi viiny [Weapons taboo: what help did Israel provide to Ukraine during the full-scale war]. (2022). *Slovo i Dilo. Analitychnyi portal*. 26 zhovtnia. Retrieved September 15, 2023 from <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/26/infografika/polityka/tabu-zbroyu-yaku-dopomohu-nadav-ukrayini-izrayil-povnomasshtabnoyi-vijny> (in Ukrainian)

- Yukhymenko, I. (2022). Instrumentalizatsiia yadernoho potentsialu yak tekhnolohiia zovnishnoi polityky Pivnichnoi Korei [Instrumentalization of nuclear potential as a technology of North Korea's foreign policy]. *Filosofia ta politolohiia v konteksti suchasnoi kultury*, 14(1), 120-132. (in Ukrainian)
- Yukhymenko, I. (2023). Asymetrychna dyplomatiia yak tekhnolohiia zovnishnoi polityky Pivnichnoi Korei [Asymmetric diplomacy as a technology of North Korea's foreign policy]. *Filosofia ta politolohiia v konteksti suchasnoi kultury*, 15(1), 208-216. (in Ukrainian)
- Zaiava MZS Ukrainy shchodo rozryvu dyplomatychnykh vidnosyn iz Koreiskoiu Narodnoiu Demokratychnoiu Respublikoiu [Statement of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine regarding the severance of diplomatic relations with the Democratic People's Republic of Korea]. (2022). *Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy*. Retrieved September 15, 2023 from <https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-rozryvu-diplomaticykh-vidnosin-iz-korejskoyu-narodnoyu-demokratychnoyu-respublikoyu> (in Ukrainian)
- Zamikula, M. (2022).pozytsiia Izrailiu shchodo shyrokomasshtabnoho vtorhnennia Rosiiskoi Federatsii v Ukrainu [Israel's position regarding the Russian Federation's large-scale invasion of Ukraine]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. Tsentri zovnishnopolitychnykh doslidzhen*. Retrieved September 15, 2023 from <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-06/zamikula-3.pdf> (in Ukrainian)